

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

APELĀCIJAS PADOME

Citadeles ielā 7/70, Rīgā, LV-1010; tālruni: 67 099600, 67 099637, 67 099610
fakss: 67 099650; e-pasts: valde@lrpv.gov.lv; http://www.lrpv.gov.lv

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2010/M-09-992

LĒMUMS

Rīga

2014.gada 6.maijā

Apelācijas padome (turpmāk - ApP):

ApP sēdes priekšsēdētāja - D.Liberte,
ApP sēdes locekļi - J.Ancītis un K.Krūmiņš,
ApP sekretāre - A.Nagle

2010.gada 10.decembrī izskatīja apelācijas iesniegumu, kuru, balstoties uz 1999.gada likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (turpmāk - LPZ) 17.¹panta pirmo daļu, 2010.gada 6.septembrī uzņēmuma ARIOLS, SIA (Latvija) vārdā patentpilnvarotā N.Dolgicere iesniegusi par Latvijas Republikas Patentu valdes (turpmāk - Patentu valde) 2010.gada 2.augustā pieņemto lēmumu par preču zīmes TRADICIJA

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmums ARIOLS, SIA; pieteik. Nr. M-09-992; pieteik. dat. - 21.09.2009; 29. un 30.kl. preces)

reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt Patentu valdes atteikuma lēmuma pamatojumam, lūdz atcelt ekspertīzes lēmumu un atzīt pieteikto preču zīmi TRADICIJA par reģistrējamu Latvijā attiecībā uz tās pieteikumā ietvertajām precēm.

ApP sēdē piedalījās:

- apelācijas iesniedzēja – uzņēmuma ARIOLS, SIA pārstāve patentpilnvarotā preču zīmju lietās M.Romanosa (pēc patentpilnvarotās N.Dolģiceres pārpilnvarojuma);
- Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta vecākais eksperts A.Lazarevs, kas veicis minētās preču zīmes ekspertīzi.

I. Izskatot apelācijas lietas dokumentus un materiālus, kā arī noklausoties apelācijas iesniedzēja pārstāves un Patentu valdes pārstāvja paskaidrojumus, Apelācijas padome **konstatēja**:

1. Preču zīme TRADICIJA reģistrācijai Latvijā pieteikta 21.09.2009 kā vārdiska preču zīme attiecībā uz 29.klases precēm „gaļa, zivis, mājputni un medījumi; gaļas ekstrakti; konservēti, žāvēti (kaltēti) un termiski apstrādāti augļi un dārzeņi; želejas, ievārījumi, kompoti; olas, piens un piena produkti; pārtikas eļļas un tauki” un attiecībā uz 30.klases precēm „kafija, tēja, kakao, cukurs, rīsi, tapioka, sāgo, kafijas aizstājēji; milti un labības produkti, maize, maizes un konditorejas izstrādājumi, saldējums; medus, melases sīrups; raugs, cepamais pulveris; sāls, sinepes; etiķis, garšvielu mērces; garšvielas; pārtikas ledus; pelmeņi; saldētas pankūkas; sviestmaizes un uzkodas, kas pamatā sastāv no graudaugu izstrādājumiem”.

2. Patentu valdes lēmums atteikt preču zīmes TRADICIJA (ieteik. Nr. M-09-992) reģistrāciju Latvijā balstīts uz slēdzienu, ka apzīmējumam TRADICIJA attiecībā uz pieteiktajām precēm, proti, dažādiem pārtikā lietojamiem produktiem, trūkst atšķirtspējas – spējas atšķirt kāda viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm, jo šis apzīmējums tiks uztverts kā attiecīgo preču kvalitāti un īpašības aprakstošs apzīmējums (LPZ 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkts). Lēmumu pamatoto šādi apsvērumi:

2.1. pieteiktā preču zīme ir vārdiska un sastāv tikai un vienīgi no vārda TRADICIJA;

2.2. apzīmējums TRADICIJA ir uztverams kā latviešu valodas vārds „tradīcija”, jo, aizstājot burtu „T” ar burtu „I”, nav panāktas tādas vārda izmaiņas, lai Latvijas patērētājs nespētu saprast šī vārda nozīmi;

2.3. tradīcija ir „noteiktā cilvēku grupā izveidojies uzskatu un darbību, rīcības kopums, kas tiek pārmantots no paaudzes paaudzē; arī paraža” (*Latviešu literārās valodas vārdnīca, 7.2 sēj. Zinātne, R., 1991, 576.lpp.*). Tādējādi vārds „tradīcija” var apzīmēt noteiktā cilvēku grupā izveidotu rīcības kopumu, kas tiek pārmantots no paaudzes paaudzē - piemēram, noteiktu gaļas kūpināšanas tehnoloģiju (paņēmienu), māļputnu kaušanas veidu, ievārījumu pagatavošanas receptes, košeru u.tml. Ar tradīciju var apzīmēt arī to, pie kā cilvēks ir tradicionāli pieradis – piemēram, lietot balto (nevis brūno) cukuru. Ņemot vērā iepriekš minēto, vārds „tradīcija” norāda uz preču raksturīgajām pazīmēm, tas ir tāds, pēc kura ir iespējams noteikt, identificēt kaut ko attiecībā uz konkrētajām precēm;

2.4. vārds „paradums” nozīmē „stabilis, ierasts (cilvēka) darbības, rīcības un izturēšanās veids; tas, kas ir ierasts (tautai, sabiedrībai); ieraža, tradīcija” (*Latviešu literārās valodas vārdnīca, 6.1 sēj. Zinātne, R., 1986, 289.lpp.*). Tādējādi tikai darbības, kas tiek pārmantotas no paaudzes paaudzē, var uzskatīt par tradīcijām;

2.5. Latvijas patērētājs viegli uztvers pieteiktajā preču zīmē ietvertā apzīmējuma TRADICIJA nozīmi. No tā izriet, ka patērētājam preces, kas marķētas ar apzīmējumu TRADICIJA, neasociēties ar komersantu, kas tās ražo, bet gan ar šo preču pagatavošanā izmantotajiem paņēmienu vai tehnoloģijām. Tas tiks uztverts kā preces kvalitāti vai īpašības aprakstošs apzīmējums, nevis kā noteikta komersanta preces identificējošs apzīmējums. Līdz ar to apzīmējumam TRADICIJA trūkst preču zīmei nepieciešamās atšķirtspējas;

2.6. pieteiktajā preču zīmē ietvertais apzīmējums var būt nepieciešams citiem komersantiem, lai reklamētu savas preces un norādītu uz šo preču atbilstību vispārpieņemtajiem uzskatiem par preces kvalitāti vai īpašībām. Tādējādi nav pieļaujama izņēmuma tiesību iegūšana uz šo apzīmējumu. Jāņem vērā, ka LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkta piemērošanas sakarā nebūt nav nepieciešams, lai būtu pierādījumi par to, ka šāds apzīmējums praksē jau tiek izmantots preču vai pakalpojumu nosaukšanai vai raksturošanai, – pietiek ar potenciālu iespēju, ka to kādreiz tā var izmantot;

2.7. aprakstošam apzīmējumam atšķirtspēju var piešķirt izteiksmīgs burtu grafiskais noformējums vai papildelementi – figurāls elements vai tāds vārdisks apzīmējums, kam piemīt atšķirtspēja. Apzīmējums TRADICIJA ir vārdisks un nesatur nevienu no minētajiem papildelementiem. Tādējādi no patērētāju uztveres viedokļa šim apzīmējumam piemīt tikai aprakstošs raksturs, līdz ar to trūkst preču zīmei nepieciešamās atšķirtspējas.

3. Apelācijas iesniedzēja - uzņēmuma ARIOLS, SIA pārstāves apelācijas iesniegumā un ApP sēdē Patentu valdes lēmuma pamatojumiem nepiekrīt, pretstatot tiem šādus argumentus:

3.1. nevar iebilst pret to, ka patērētāji apzīmējumu TRADICIJA uztvers kā vārdu „tradīcija”, tādēļ ir svarīgi noskaidrot šī vārda nozīmi patērētāju uztverē. Apzīmējums pieteikts reģistrācijai pārtikas precēm, tādēļ relevantais patērētāju loks ir ļoti plašs – cilvēki, kas iepērkas pārtikas veikalā;

3.2. apzīmējums TRADICIJA nav uzskatāms par aprakstošu, jo tas nenosauc preces īpašību. Vārds „tradīcija” ir lietvārds, taču preču īpašības iespējams apzīmēt ar īpašības vārdiem - piemēram, labs, gards, salds. No vārda „tradīcija” atvasinātais īpašības vārds ir „tradicionāls”, kas tiešām var norādīt uz preču īpašībām, taču reģistrācijai pieteikto apzīmējumu TRADICIJA patērētāji neuztvers kā īpašības vārdu „tradicionāls”;

3.3. pārsteidzošs ir Patentu valdes eksperta izdarītais secinājums, ka ar vārdu „tradīcija” var apzīmēt noteiktu gaļas kūpināšanas tehnoloģiju, māļputnu kaušanas veidu vai ievārījumu pagatavošanas receptes. Nekur nav pieejama informācija, ka būtu tāda gaļas kūpināšanas tehnoloģija – „tradīcija”, māļputnu kaušanas veids - „tradīcija” vai ievārījuma pagatavošanas recepte - „tradīcija”. Tātad vārds „tradīcija” nenosauc nedz produktu pagatavošanā izmantotu paņēmienu, nedz tehnoloģiju, tātad nevar arī norādīt uz produktu raksturīgajām pazīmēm vai īpašībām;

3.4. daļai cilvēku (vecāka gadagājuma cilvēkiem, arī cilvēkiem, kas interesējas par kultūru, vēsturi un paražām) apzīmējums TRADICIJA kontekstā ar pārtikas precēm atsauks atmiņā tradīcijas,

paražas, ticējumus vai agrāk piedzīvoto. Šādas tradīcijas, piemēram, varētu būt tas, ka „maizi jaujot, vajag dusmoties, sirdīties un rāties, tad tā labāk rūgs” vai „govis jāsauc upju vārdos, lai tām būtu vairāk piena”, vai „(Sibīrijā) pelmeņus gatavo visa ģimene, un tos sasaldē, izliekot ārā”. Tādējādi reģistrācijai pieteiktais apzīmējums patērētāju apziņā veidos asociācijas ar agrākiem laikiem, senču paražām, pārbaudītām vērtībām, bet nenorādīs tieši uz produktu īpašībām. Ja sekotu Patentu valdes lēmumā norādītajam, ka patērētājs reģistrācijai pieteikto apzīmējumu uztvers kā norādi uz to, ka prece ražota saskaņā ar kādām pastāvošām vai pastāvējušām tradīcijām, būtu jāsecina, ka apzīmējums TRADICIJA uz piena pakas nozīmēs, ka tas ir piens no govīm, vārdā Gauja, Venta vai Rasa, bet maizes kukulīti ar šādu nosaukumu ir cepusi dusmīga saimniece lamājoties. Un uz kādām preču īpašībām tad šis apzīmējums norādīs tiem patērētājiem, kuru atmiņā nav palikusi neviena tradīcija saistībā ar konkrēto produktu? Un kā patērētāji zinās, tieši kura tradīcija ir ievērojama, gatavojot attiecīgo produktu? Vārds „tradīcija” viens pats, nenosaucot kādu konkrētu tradīciju, nevar norādīt uz preču raksturīgajām pazīmēm, tāpat kā vārds „īpašība” neko nepasaka par preces īpašībām;

3.5. saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas (EST; agrāk – Eiropas Kopienų tiesa, EKT) judikatūru, preču zīmes reģistrācija ir jāatsaka, ja termins sastāv tikai no elementiem, kas parasti un no patērētāja viedokļa var kalpot norādei uz attiecīgā veida precī tieši vai minot kādu no tās būtiskajām īpašībām. Tomēr jebkura manāma atšķirība starp terminiem, kuru reģistrācija tiek lūgta, un tiem, kurus ikdienas sarunvalodā lieto attiecīgā patērētāju kategorija, var tiem piešķirt atšķirtspēju un padarīt tos par reģistrējamiem (EST spriedums lietā C-383/99 P (*Procter & Gamble Company v Office for Harmonisation in the Internal Market* [2001]); 40.punkts). Apzīmējuma aprakstošajam saturam ir jāļauj attiecīgajām personām tūlītēji un bez dziļākām pārdomām to konkrēti un tieši saistīt ar attiecīgajām precēm (Vispārējās tiesas (VT; agrāk – Pirmās instances tiesa, PIT) spriedumi lietās T-135/99 (*Taurus-Film GmbH & Co. v Office for Harmonisation in the Internal Market* [2001]) un T-136/99 (*Taurus-Film GmbH & Co. v Office for Harmonisation in the Internal Market* [2001]); 27.punkts). Reģistrācijai pieteiktais apzīmējums TRADICIJA, pirmkārt, pat netiek lietots kādu (būtisku vai nebūtisku) produktu īpašību apzīmēšanai, otrkārt, tas nekādā veidā neļauj patērētājiem tūlītēji un bez dziļākām pārdomām saistīt to ar attiecīgajām precēm. Tātad apzīmējums TRADICIJA ir atzīstams par reģistrējamu;

3.6. tradīcijas nav tikai tās darbības, kas tiek pārmantotas no paaudzes paaudzē. Par tradīcijām var saukt arī darbības, kas atkārtojas regulāri (*Lielā enciklopēdiskā vārdnīca. Jumava, R., 2003, 1026.lpp.*, un *Latvijas padomju enciklopēdija, 9.sēj. GER, R., 1987, 698.lpp.*). Katrai ģimenei un arī uzņēmumiem un iestādēm ir savas tradīcijas, tādēļ reģistrācijai pieteiktais apzīmējums nav saistāms tikai ar vēstures un kultūras mantojumu. Preču zīmes TRADICIJA pieteicējs ir vēlējis, lai pircējs, vairākas reizes iegādājoties preces ar nosaukumu TRADICIJA, iedomātos, ka viņam (pircējam) ir izveidojusies tradīcija pirkt TRADICIJU. Pircējs varētu teikt, piemēram: „Mūsu ģimenē ir tradīcija pirkt TRADICIJU.” vai: „Nopirkt TRADICIJU mums ir tradīcija.”. Šādi sadzīviski lipīgi izteicieni varētu vairojot preču zīmes atpazīstamību tirgū, patērētājiem nododot informāciju „no mutes mutē”, kas tiek uzskatīts par efektīvu mārketinga veidu. Tātad pieteiktais apzīmējums ir ne tikai izpildījis minimālās prasības preču zīmes reģistrācijai, bet arī, izvēloties šādu apzīmējumu kā preču zīmi, ir ieguldījis nopietns intelektuālais darbs un izdoma;

3.7. pie šādiem apstākļiem nav nekāda pamata apgalvot, ka apzīmējums TRADICIJA ir aprakstošs vai ka tam trūkst atšķirtspējas;

3.8. Latvijā kā preču zīmes ir reģistrēti apzīmējumi ar daudz mazāku atšķirtspēju, piemēram, vārdiskas zīmes SVĒTKU (reģ. Nr. M 48 649), SVĒTKU (reģ. Nr. M 50 791) un SVĒTKU (reģ. Nr. M 51 800) pārtikas produktiem, taču latviešiem ir izsena tradīcija svētkos klāt bagātīgu galdu un izvēlēties citus ēdienus nekā ikdienā. Saistībā ar pārtikas precēm un tabakas izstrādājumiem ir reģistrētas arī vārdiskas zīmes JUBILEJAS (reģ. Nr. M 39 761), JUBILEJAS (reģ. Nr. M 44 605), JUBILEJAS (reģ. Nr. M 47 449) un JUBILEJAS (reģ. Nr. M 47 433). Šo apzīmējumu ražotāji mēdz izmantot ar nolūku uzsvērt, ka attiecīgais produkts tiek izgatavots par godu uzņēmuma/ražotāja jubilejai. Lai arī zefīram var piemist maiga garša, Patentu valde kā preču zīmi ir reģistrējusi lietvārdu MAIGUMS (reģ. Nr. M 39 607). Līdzīgi minētajai reģistrācijai, arī vārds „tradīcija” neaprasa preces īpašības, lai gan no šī vārda atvasinātais īpašības vārds „tradicionāls” var norādīt uz preču īpašībām, jo tiek lietots kā sinonīms vārdiem „allažīgs, ikdienišķs, ikdienas, kārtējs, normāls, parasts, standarta, tipisks” (skat. attiecīgo šķirkli vietnē www.letonika.lv). Pieteicējs nepretendē uz izņēmuma tiesībām attiecībā uz vārdu „tradicionāls”, savukārt starp vārdiem „tradīcija” un „tradicionāls” pastāv būtiska un vērtīga atšķirība;

3.9. preču zīmes pieteicējs specializējas ātri sasaldētu produktu ražošanā, un tos paredzēts eksportēt uz Lielbritāniju un Īriju.

4. Atbildot uz apelācijā izklāstītajiem argumentiem, Patentu valdes pārstāvis norāda, ka:

4.1. pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus, ka vārds „tradīcija” patērētāju uztverē būtu ieguvis otru (sekundāro) nozīmi kā konkrēta uzņēmuma preces identificējošs apzīmējums;

4.2. var piekrist apelācijas iesniedzēja argumentam, ka daļai patērētāju apzīmējums TRADICIJA saistībā ar attiecīgajām precēm atsauks atmiņā tradīcijas, paražas, ticējumus vai agrāk piedzīvoto – maizes cepšanas tradīcijas, pelmeņu pagatavošanas tradīcijas vai tradīciju nosaukt govju vārdos. Tomēr šāda patērētāju uztvere liecina tikai par to, ka reģistrācijai pieteiktais apzīmējums tiks uztverts kā norāde uz to, ka prece ražota saskaņā ar kādām pastāvošām vai pastāvējušām tradīcijām, nevis kā noteikta ražotāja precī identificējošs apzīmējums;

4.3. kas attiecas uz pieteicēja norādīto Patentu valdes līdzšinējo praksi, tad jāatzīmē, ka vārdi „svētku” un „jubilejas” nenorāda uz noteiktu preču pielietojumu, jo nav tādu preču, kuras var tikt lietotas tikai svētkos vai jubilejās. Tādējādi šiem apzīmējumiem piemīt atšķirtspēja. Savukārt preču zīme MAIGUMS (reģ. Nr. M 39 607) tika reģistrēta, jo vārds „maigums” tomēr nenorāda uz īpašību, kas var piemist attiecīgajiem produktiem, to skaitā – zefīram;

4.4. apelācijas iesniedzēja atsaukšanās uz EST sprieduma lietā C-383/99 P (*Procter & Gamble Company v Office for Harmonisation in the Internal Market* [2001]) 40.punktu šīs lietas sakarā nav korekta, jo minētais spriedums, tai skaitā tā 40.punkts, vēlāk tikuši kritizēti (skat., piemēram, ģenerāladvokāta *Ruiz-Jarabo Colomer* 15.10.2009 secinājumus EST lietā C-408/08 P (*Lancôme parfums et beauté & Cie SNC v Office for Harmonisation in the Internal Market*); 85.-88.punkts).

II. Apelācijas izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka apelācija iesniegta saskaņā ar LPZ paredzēto kārtību, tādējādi ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem.

LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības.

3. LPZ ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 22.oktobra direktīvas 2008/95/EK, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (Kodificēta versija) (agrāk - Padomes 1988.gada 21.decembra Pirmā direktīva 89/104/EEK dalībvalstu preču zīmju likumu tuvināšanai) (skat. LPZ ietvertu informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām). LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts tieši atspoguļo minētās direktīvas 3.(1)(b) panta noteikumus, bet LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts – minētās direktīvas 3.(1)(c) panta noteikumus, līdz ar to šo LPZ noteikumu piemērošanas sakarā ievērojama Eiropas Savienības Tiesas dotā attiecīgo direktīvas normu interpretācija.

3.1. Lai varētu atzīt, ka preču zīmei piemīt atšķirtspēja, tai ir jāidentificē pieteikto preču izcelsme no viena noteikta uzņēmuma un tādējādi jādod iespēja atšķirt šīs preces no citu uzņēmumu precēm (skat. EST prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 40.punktu un EST prejudiciālā nolēmuma lietā C-299/99 (*Koninklijke Philips Electronics NV v Remington Consumer Products Ltd* [2002]) 35.punktu). Bez tam preču zīmes atšķirtspēja ir jāvērtē, pirmkārt, attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem un, otrkārt, no attiecīgo preču vai pakalpojumu patērētāju uztveres pozīcijas (skat. EST prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 41.punktu).

3.2. Direktīvas 3.(1)(c) panta mērķis ir saistīts ar sabiedrības interesēm, proti, ka katrai personai ir jābūt brīvai iespējai lietot attiecīgās preces vai pakalpojumus raksturojošus apzīmējumus, tādēļ minētā norma ir vērsta uz to, lai izslēgtu iespēju, ka kāda atsevišķa persona iegūst tiesības uz šāda rakstura apzīmējumiem preču zīmes reģistrācijas ceļā (skat. EST prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-108/97 un C-109/97 (*Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) v Boots- und Segelzubehör Walter Huber, Franz Attenberger* [1999]) 25.punktu). Pie tam šīs normas piemērošanai nav nepieciešams, ka attiecīgais apzīmējums tā pieteikuma brīdī tiek lietots konkrēto preču vai pakalpojumu raksturošanai. Ir pietiekami, kā tas izriet no šīs normas teksta, ka attiecīgo apzīmējumu var lietot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu īpašības (skat. EST sprieduma lietā C-191/01 P (*Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs) v Wm. Wrigley Jr. Company* [2003]) 32.punktu).

4. Vārdiskā preču zīme TRADICIJA (pieteik. Nr. M-09-992) pieteikta reģistrācijai dažādām pārtikas precēm 29. un 30.klasē. Tās ir plaša patēriņa preces, ar kurām saskarē kā to pircējs vai lietotājs var nonākt jebkurš Latvijas vidusmēra patērētājs. Jāpiekrīt viedoklim, ka Latvijas vidusmēra patērētājs ir labi informēts, uzmanīgs un apdomīgs.

5. Cilvēki pārtiku uzturā lieto katru dienu, un katram no viņiem ir izveidojušies kādi ēšanas paradumi un tradīcijas. Viens ēd pāris reizes dienā, bet daudz, otrs – ik pēc divām stundām, bet nedaudz. Cits parasti ēd mājās, cits izvēlas pusdienot vai vakariņot restorānā, kafejnīcā vai bārā. Cits priekšroku dod latviešu virtuvei, cits – krievu, ķīniešu vai japāņu virtuvei. Cits visu mūžu turas pie vieniem un tiem pašiem ēdieniem, cits savukārt mēģina visu laiku izbaudīt kaut ko jaunu.

6. Reģistrācijai pieteiktā preču zīme ir vārdiska un sastāv tikai un vienīgi no vārda TRADICIJA. Lietā nav strīda par to, ka Latvijas patērētāji apzīmējumu TRADICIJA uztvers kā latviešu valodas vārdu „tradīcija”. Kā norādīts Patentu valdes lēmumā, aizstājot burtu „ī” ar burtu „i”, nav panāktas tādas vārda „tradīcija” izmaiņas, lai Latvijas patērētājs nespētu saprast šī vārda nozīmi. Tam piekrīt arī apelācijas iesniedzējs. Par to, ka daļa Latvijas patērētāju varētu nepamanīt iztrūkstošo garumzīmi vārdā TRADICIJA, liecina arī tas, ka tiem, kas apgūst latviešu valodu, lielas grūtības sagādā garumzīmes.

7. Līdz ar to šajā lietā ir jānovērtē, kā apzīmējumu „tradīcija” saistībā ar pārtikas precēm uztver attiecīgie patērētāji.

8. Tradīcija ir „noteiktā cilvēku grupā izveidojies uzskatu un darbību, rīcības kopums, kas tiek pārmantots no paaudzes paaudzē; arī paraža” (*Latviešu literārās valodas vārdnīca, 7.2 sēj. Zinātne, R., 1991, 576.lpp.*).

9. Kā liecina Internetā pieejamā informācija, vārdu „tradīcija” bieži lieto saistībā ar dažādām pārtikas precēm:

9.1. to lieto, runājot par kādai valstij vai reģionam tradicionālu pārtiku vai ēdieniem, piemēram, „...*Egejas jūras reģions, Marmora jūras reģions un Vidusjūras reģions ir vairāk raksturīgi ar Vidusjūras virtuves tradīcijām...*” (skat. http://lv.wikipedia.org/wiki/Turcijas_virtuve, aplūkots 07.04.2014), „...*drosmīgi kombinējot dažādas kulinārās tradīcijas...virtuvē satiekas kontinenti un valstis – franču un itāļu klasika, Baltijas iedzīvotāju ēdienu gatavošanas tradīcijas...*” (<http://www.aqualuna.lv/restaurant/>, aplūkots 10.04.2014), „*Ēdienu gatavošanas tradīciju saglabāšana Aglonas novadā*” (skat. <http://www.aglona.lv/aktualitates/%E2%80%9Eedienu-gatavosanas-tradiciju-saglabasana-aglonas-novada/>, aplūkots 10.04.2014), „*Ar ogām, kas aug Latvijā, es gribu uzsvērt tieši mūsu zemes ēdienu gatavošanas tradīcijas...pipars ir svešzemnieks, kas man asociējas ar citzemju ēdienu gatavošanas tradīcijām...*” (<http://www.bonappetit.lv/lat/raksti/item/uzkodu-gramata-pipars-oga-dodas-pie-lasitajiem>, aplūkots 10.04.2014), „...*mūsu valsts virtuvē sastopamas daudzu zemju virtuvju tradīcijas...*” (<http://www.latvia.travel/lv/raksts/virtuves-tradicijas>, aplūkots 14.04.2014), „...*vietējās konservēšanas un gatavošanas tradīcijas...ir pamats jauna, interesanta hobija attīstībai Latvijā*” (http://www.soira.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=15&Itemid=5, aplūkots 10.04.2014), „*ebreju virtuves garšīgās tradīcijas*” (http://www.intelligent.lv/lv/Menora/15273_29608.html, aplūkots 14.04.2014);

9.2. to lieto kontekstā ar ēdienu receptēm vai ēšanas paradumiem, kas nodoti no paaudzes paaudzē, piemēram, „...*apvienojot paaudžu paaudzēs koptās ēšanas tradīcijas...*” (<http://www.bonappetit.lv/lat/raksti/item/uzkodu-gramata-pipars-oga-dodas-pie-lasitajiem>, aplūkots

10.04.2014), „Zemapziņā mums mitinās senču izveidotās ievārījumu vārīšanas tradīcijas...” (http://www.neredzigobiblioteka.lv/?page_id=3589, aplūkots 10.04.2014), „...taisot cigoriņu kafiju, seko senām tradīcijām...” (<http://latvianfoods.com/lv/home-271691/page-725051:8/open-news:136861>; aplūkots 17.04.2014);

9.3. to lieto, runājot par konkrētu produktu pagatavošanas ieražām, piemēram, „*vistiņas tiek kūpinātas pēc senām restorāna "Sēnīte" receptēm, ievērojot visas kūpināšanas tradīcijas*” (<http://www.ramkalni.lv/eng/razots-ramkalnos/konditorejas-izstrdjumi-466>, aplūkots 10.04.2014), „*Rapšu eļļā cepto kartupeļu pankūku tradīcija Polijā dzima...*” (<http://www.iemilirapsuelli.lv/kartupelu-pankukas-simts-un-viena-veida/>, aplūkots 10.04.2014), „...*gadiem krātās siera gatavošanas tradīcijas...*” (<http://www.ilka.lv/lv/top-aktuali/top-aktualitates/1089-qlatvijas-piensq-uzsak-siera-razosanu-un-prezente-uznemuma-zimolu.html>, aplūkots 10.04.2014), „*Zemapziņā mums mitinās senču izveidotās ievārījumu vārīšanas tradīcijas...*” (http://www.neredzigobiblioteka.lv/?page_id=3589, aplūkots 10.04.2014), „*Izzini latviešu maizes cepšanas tradīcijas!*” (<http://www.draugiem.lv/intelitours/news/?p=5826378>, aplūkots 10.04.2014), „...*senās ābolu žāvēšanas tradīcijas...*” (<http://www.spats.lv/2011/11/zaveto-ogu-un-auglu-kvalitates-nosacijumi/>, aplūkots 10.04.2014), „*Labākās konditorejas tradīcijas V.Ķuzes kafejnīcā*” (<http://postcard.lv/v-kuzes-kafejnica>, aplūkots 10.04.2014);

9.4. to lieto, runājot par konkrēta uzņēmuma gadu gaitā uzkrājušos pieredzi, piemēram, „...*a/s „Trikātas siers” gadiem krātās siera gatavošanas tradīcijas...*” (<http://www.ilka.lv/lv/top-aktuali/top-aktualitates/1089-qlatvijas-piensq-uzsak-siera-razosanu-un-prezente-uznemuma-zimolu.html>, aplūkots 10.04.2014), „...*atvērs jaunu konditorejas „Vecrīga” veikalu un kafejnīcu Rīgā, Vāgnera ielā 5, kas turpinās senās konditorejas tradīcijas...*” (<http://www.lvportals.lv/print.php?id=119995>, aplūkots 10.04.2014), „*Jūrpils” konditoreja saglabā tradīcijas*” (<http://www.liepajniekiem.lv/zinas/novados/jurpils-konditoreja-saglaba-tradicijas-2534>, aplūkots 10.04.2014).

10. Ņemot vērā iepriekšminēto, ApP uzskata, ka Latvijas vidusmēra patērētājs apzīmējumu TRADICIJA saistībā ar reģistrācijai pieteiktajām pārtikas precēm visticamāk uztvers kā norādi, ka ar šo apzīmējumu marķētie produkti ir ražoti saskaņā ar kādām tradīcijām – vai nu pastāvošām konkrētā reģionā (valstī, pilsētā, novadā), vai ilgi izkoptām kādā konkrētā uzņēmumā, vai tādām, kas gadu gaitā izveidojušās attiecīgajā pārtikas nozarē. Kā tas redzams no iepriekšminētajiem piemēriem, tās varētu būt visdažādākās, piemēram, ievārījuma vārīšanas tradīcijas, gaļas kūpināšanas tradīcijas, siera siera tradīcijas, augļu žāvēšanas tradīcijas, kūku un maizes cepšanas tradīcijas, cigoriņu kafijas vai vēl kāda cita pārtikas produkta pagatavošanas tradīcijas.

11. Reģistrācijai pieteiktais apzīmējums faktiski ir pretējs apzīmējumam „jaunums”. Ja jauns ir kaut kas tāds, kas radīts nesen vai tikko, tad par tradīciju uzskatāms kaut kas jau zināmu laiku pastāvošs, patērētāju akceptēts, tipisks un klasisks. Tas norāda, ka attiecīgajam produktam piemīt speciāla, laika gaitā pārbaudīta kvalitāte, ko patērētāji novērtē. „*Cilvēkiem patīk pārbaudītas vērtības. Mēs kliņģerī neliekam neko jaunu, kā citviet, piemēram, dažādus augļus. Izteikam ar cukuru, kanēli, rozīnēm, un kliņģeris iznāk sulīgs un garšīgs... Vēl no sen zināmajiem gardumiem pircējiem garšo speķa pīrādziņi un krējuma plātsmaize, un tos arī konditorejas ceļā aizvien cep...*” (skat. informāciju „*Jūrpils konditoreja saglabā tradīcijas*” vietnē <http://www.liepajniekiem.lv/zinas/novados/jurpils-konditoreja-saglaba-tradicijas-2534>). Tātad reģistrācijai pieteikto apzīmējumu faktiski var uztvert kā slavinošu apzīmējumu, kas var ietekmēt patērētāja izvēli. Apzīmējums norāda, ka attiecīgais produkts ir orientēts uz patērētājiem, kuri priekšroku dod tradicionālām vērtībām.

12. Protams, kā to norāda arī apelācijas iesniedzējs, vārds „tradīcija” ir lietvārds, nevis īpašības vārds. Taču tas nenozīmē, ka tas, tāpat kā lietvārds „jaunums”, kaut kādā mērā nevar aprakstīt attiecīgo produktu īpašības. Vārds „tradīcija”, runājot par reģistrācijai pieteiktajām precēm, patērētājam neasociēties ne ar ko citu kā vien ar tradicionālu produktu vai izstrādājumu, tātad ar to pašu, ar ko īpašības vārds „tradicionāls”.

13. Protams, vārds „tradīcija” nenorāda uz kādu vienu konkrētu tehnoloģiju, kas tiek izmantota attiecīgo produktu ražošanā. Taču tas arī nav nepieciešams, lai atzītu, ka apzīmējums TRADICIJA nav reģistrējams kā preču zīme. Gan katrai nācijai, gan tās individam gadu gaitā uzkrājas kāda kultūrvēsturiska u.tml. pieredze – arī tāda, ko uzskatīt par tradicionāli pagatavotu ēdienu, ko – nē.

14. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, ApP uzskata, ka apzīmējums TRADICIJA nespēj pildīt preču zīmes funkciju, proti, identificēt viena konkrēta ražotāja produktus citu ražotāju produktu vidū. Tātad šim apzīmējumam trūkst atšķirtspējas.

15. ApP uzskata, ka reģistrācijai pieteiktais apzīmējums vismaz attiecībā uz daļu no precēm var tikt uzskatīts arī par zināmā mērā aprakstošu apzīmējumu – tas sniedz informāciju, ka produkts ir tradicionāls, ražots saskaņā ar kādām valstī, reģionā, uzņēmumā vai nozarē pastāvošām tradīcijām. Tātad tas var aprakstīt attiecīgā pārtikas produkta veidu. Šis apzīmējums var būt pamats tam, ka patērētājs izvēlas konkrēto produktu.

16. Līdz ar to ApP secina, ka Patentu valdes lēmuma atsaukšanās uz LPZ 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem ir pamatota.

17. Runājot par apelācijas iesniedzēja atsaukšanos uz Patentu valdes līdzšinējo praksi attiecībā uz preču zīmju SVĒTKU un JUBILEJAS reģistrāciju Latvijā, ApP pievienojas Patentu valdes eksperta paustajam, ka vārdi „svētku” un „jubilejas” nenorāda uz noteiktu preču pielietojumu, jo ir ļoti ierobežots tādu preču sortiments, kuras var tikt lietotas tikai svētkos vai jubilejās. Tādējādi šiem abiem apzīmējumiem piemīt zināmas pakāpes atšķirtspēja.

18. Līdz ar to, apsverot visus izskatāmās apelācijas lietas apstākļus kopumā, ApP secina, ka uzņēmuma ARIOLS, SIA apelācija ir noraidāma un preču zīme TRADICIJA (pieteik. Nr. M-09-992) ir atzīstama par neregistrējamu Latvijā.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 17.¹ un 19.panta noteikumiem par apelācijām un to izskatīšanu un pamatojoties uz 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem, **nolemj:**

1. noraidīt uzņēmuma ARIOLS, SIA apelāciju par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes TRADICIJA (pieteik. Nr. M-09-992) reģistrāciju Latvijā;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes TRADICIJA (pieteik. Nr. M-09-992) reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 19.panta astotās daļas noteikumiem apelācijas iesniedzējs ApP lēmumu var pārsūdzēt tiesā triju mēnešu laikā no šī lēmuma noraksta saņemšanas dienas. Pieteikums iesniedzams Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā laikā, stājas spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ D.Liberte

ApP sēdes loceklis: /paraksts/ J.Ancītis

/paraksts/ K.Krūmiņš